

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni-vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési árak:
 Helyben és postán küldve:
 Egy évre 10 ft. — kr. Negyed évre 2 ft. 50 kr.
 Fél évre 5 — — — — — Egy évi ár — 10 —
 Előfizetési pénz minden közzétételre: PÖ. PIA. CZ.
 VE. OR. H. H. H. FÖLDSZINT. A szerkesztő-
 ségbe bérmentve küldendő.
 Előfizethető helyben:
 TELEGI K. LAJOS és társ. CSÁTHY KÁROLY
 Könyvkereskedésben a szerkesztőségnél.
 Együtt a postahivataloknál.

Hirdetési díj:
 Őtvenhárom peritörés 5 kr.
 Nagyobb terjedelmű, mint minden több ízben
 hirdetések, alku szerint a legelőszöb-
 bű árt.
 Bélyegdíj: minden bejelentésért külön 30 kr.
 „Nyilatkozat”-on megjelölt közzététel
 perit. sor 15 kr.
 Nev. vagy bérmentésnél bejelentés kérésnek
 nem vésztnek tekintetbe. — Ugyancsak kérés-
 iratok nem adának vissza.

Savanyu almák.

III.
Debreczen, febr. 21.
 Ne hagyjuk Tiszát semmi körülmé-
 nyek közt, kiáltanak az egyházi és vi-
 lági intelligensek. Az egyháziak azon
 hitvány reményben, hogy ez a kálvinista
 miniszter mily magaslatos lélek által fog
 vezéreltetni azon tén, mely a protes-
 tantizmus, és különösen a debreczeni fő-
 iskola hatalmas felvirágzására vezet. —
 A világiak a fejüket tették volna reá,
 hogy Debreczen város anyagi érdekei az
 óhajoknak megfelelőleg fognak általa
 ápolatni, és a város népe szép esende-
 sen bevezéreltetik a boldogság Eldorádó-
 jába.

A nép mindenütt jó, és a népet bán-
 tani nem lehet, mert az hazánkban még
 szokva van ahoz, hogy vezetessék, vadal-
 hatók jogosan azok, kik felolaskodván
 a népvészérlés ugorkafájára azt romlott szív
 és romlott elmevel téves utakra vezérlék.
 Szült az idő, látma nélkül, esende-
 sen egy kis tömeget Debreczen városá-
 ban, mely sehogy sem tudta elfogadni a
 kigyók azon sajtátságát, hogy börtön idő-
 szakonként leveessen.

Nem vett részt azon földi embert
 még temérdek éremtettei után is meg-
 nem illető külső demonstratio pompákban,
 melyeket a böles urak rendezének azon
 ember számára, ki épen tén ezen pillan-
 tásban is, midőn e sorokat papírra tesz-
 zük, a nemzet jogainak utolsó maradvá-
 nyát adja fel Bécsnek mosolygó arccal,
 és tág lelkiismerettel.

Nézte bánatos arccal a nekibevült
 szenvedélyek kiesapogásait, megvonta
 magát hűn régi elve, régi zászlója árnyé-
 kában, panasznélkül türe leszorítottását
 minden térről és jelt csak akkor adott
 magáról, midőn Tisza Kálmánnak, mint
 köztársasági miniszternek képviselővé meg-
 választására került a sor. Ezek a napok
 páratlanok voltak a hazában. Csábító,
 rábeszélő hűsők emelkedtek fel, a jó is-
 ten tudja miféle érdekekből, kik betola-
 kodván egyes polgárok házi szentélyébe,
 fogdosni szavazókat, és e századokon át
 egymással béke és szeretetben élt jó nép
 közt elhinteni a konkolyt, a viszály és
 gyűlölet magvát. Azok, kik elveiket meg-
 tartották, nem voltak megkimélve a leg-
 ontrombabb megtámadásoktól. E tekintet-
 ben az oroszlanréz egyik képviselő urat
 illeti, ki egy helyi lapot állapított meg,
 mely aztán fizetés nélkül is talán ezren
 felüli számban küldetett szét. Idézhetnénk
 irodalmi színvonalon nem álló cikkekiből
 árva fejére temérdek süjtőt, de biz lyes-
 nival törődni igen hálátlan munka lenne,
 ugyanis, ha megérjük a gyümölcs, fájáról
 magától a földre hull alá, csak annyit
 jelzünk felőle, hogy ez aztán belekötött
 az előfába is, kivált ha valaki nem tu-
 dott személyt imádni, elvet feladni, sem-
 mikép sem állhatta a tiszta embereket,
 olyan polgárokat akart lerántani és pel-
 lengésre állítani, kiknek egész életük a
 közérdek és jóllét előmozdításában hatá-
 rozódott, s kiknek a boszorkányi koty-
 valék szakácsai még saurik fűzőinek meg-
 oldására is méltatlanok voltak.

Ez megbocsáthatlan nagy bűn volt,
 és ezt a képviselő urnak nem fogja meg-
 köszönni sem az ellenzék, sem a Tiszapárt,
 mert reményében a párttal együtt

ó is megcsalhatkozott, ha talán hitte, hogy
 ura a hazát meg fogja menteni, jutal-
 mazva se lón, és ha még talán tán va-
 lam i isteni segély megmentene bennün-
 ket az összeomlástól és lenne még kép-
 viselőválasztás, őt és őket ugyan Deb-
 reczenben többé senki sem fogja megvá-
 lasztani.

Nagy erőfeszítések lettek alkalmazva
 a választási hadjárat alkalmára és a pres-
 siónak minden neme idelezzelátlan gyakor-
 latba jött, s mindezek dacára, egy ak-
 kor még ismeretlen ifjával szemben 275
 szóval lehetett, és remült jüdség közt
 lehetett megválasztani azt a férfit, akit
 Debreczen népe itteni útjában oly ünne-
 pélyvel fogadott 7 éven keresztül, mi-
 nőt csak egy római triumphátornak volt
 szokás adni.

Ez oly erkölcsi vereség volt, minőt
 még nem látott halandó ember, s hogy
 még is némileg enyhíthessék látszólagosan
 a kudarc, az 50 ezer forint deficit da-
 cára új mozsarakat kellett rendelni, hogy
 annak dörgései hirdessék az eredményé-
 ben oly gyászos választású diadalt és meg-
 parancsolt ezer meg ezer fátykárj füstjével
 takarni be a nagy vereséget, hogy ne
 legyen oly kirívóan látható.

Ezen dolgok lefolyása után kezd-
 ték a polgárok lassacskán belátni, hogy
 biz ők egy kissé csalódtak is, talán na-
 gyon is ki hegyesített fülekkel halgattak
 a verbunkosok esábitó szövegére, s midőn
 most — a hallatlan nagy többséggel ren-
 delkező miniszter — még most sem tud
 egyebben kitűnni, mint az idegen érde-
 kek ápolgatásával, szemben a leírhatatlan
 nyomorusággal tett hazai ügyekkel, s mi-
 dőn itt és ott elkopott, szétmállott tekni-
 telyét azzal elgyepesztik helyre állítani
 akarni, hogy egy életen keresztül el nem
 felejtethő sértésekkel és drabontokkal
 toloncozzatja a legbekébb és legtisztés-
 segebb polgárokat a magyar nemzet fő-
 városának utcáiban, csak azért, mert fe-
 lejthetetlen hazánk fiát Kossuthot lelke-
 ből szeretni, tisztelni bátorodtak. Hát ha
 már csakugyan sérti az ő ridég lelkét a
 Kossuth cultus — bár egykor ő volt szem-
 lyevesen a Kossuth demonstratióknak
 egyik fátykás vezére, — akkor minden
 második emberből csinálják az országban
 rendőrt és minden harmadikból róka faj
 spieliket, mert, mivel hogy az egész or-
 szág szíve Kossuthért dobog, az ő haza-
 fiú dios fénnyel övezett nevet foglaljuk
 imánkba naponta, a szívből fakadt imát
 pedig megszokja halgattai a magyarok is-
 tene, ha száz kezű rendőrséget tol is az
 erőszakkal párosult gyávaság elébe.

Jaj neked Abules megölté Agrestát.
 De még jajabb annak, ki lábbal taposván
 egy nemzet közvéleményén, mint kormány
 férfi, aкул verdesi minden nap a szemé-
 lyéhez fűzött reményeket és egy nemzet
 szívéből írta ki a szeretetnek még utolsó
 esiráját is.

Divide et vinces. Osszuk pártokra,
 hazalkodó párt töredékekre a nemzetet és
 győzünk. Régi zsarnoki elv, mely még
 ma is erős hatással bír, de jelen van a
 vérszék idején a nemzet istene, és meg-
 jeléli azt a pontot, a pártokra tépett nem-
 zetnek, a melyen találkozóan lehullanak
 a pártoskodás gyűlölséget lehelő kőntö-
 sei, s találkozik, és együtt dobban fel a
 népek szíve, mint itt nálunk a Kossuth
 vissza óhajításában és a török barátságban.

— A „Daily Telegraph” levelezője Brin-
 disben meglátogatta Midhat pasát, s a látó-
 gatás eredményét a lap febr. 14-én kelt szá-
 mában így írja: A nagyvezér az öszezsküvés
 vádját komikusnak és sértőnek találja. Nyom-
 sák ki a bizonyító iratokat! kiáltott fel. Gyál-
 az ki az olyan kormányra, mely egy számtu-
 zott igy rágalmoz! A szultánról ugy nyilatkozott,
 hogy jószívű ember, de gonosz befolyások alatt
 áll. Az aaltas hivatalnokok többnyire Orosz-
 ország szolgálatában állanak, s ezek uralkodnak
 a szultánon. „Hazugság, ugymond, mintha én
 angolok alkalmazását ellenzem volna; ellen-
 zőleg Belgrádban és Ruscskban nagyon sok
 britt alattvalót fogadtam a porta szolgálatába.”
 Az sem igaz, hogy Savfet pasával, a külügy-
 miniszterrel meghasonlott. Az alkotmányra vo-
 natkozólag szóról szóra ezeket mondta: „Azok,
 kik a kényuralom igájához szoktak, megtanul-
 hatják-e kéthónap alatt a szabadság alapelveit?”

— Belgrádból írják: A választók élénk
 részvétele mellett ép most veszi kezdetét a
 skupstinába való választás. Annak egyes mo-
 zanaikat dobszóval hirdetik. Hírlik, hogy Orosz-
 ország itt azt tudatja, hogy 8 — 10 nap alatt
 lépki a Pruthot.

Innen-Onnan 1877 febr. 19.

Tisztelt szerkesztő ur! Sokszor hallottam,
 hogy irodalmunk és közéletünk egyik volt de-
 rék férfiat a dícső Kölcsei Ferenczet Közép-
 Szolnok megye szülte s mindazáltal Szathmár
 megye tartotta és tartja fiának.

Olvastam azt is, hogy a néhai Közép-
 Szolnok, most Szilagy megyei Szó-Demetér
 község az, mely dícsőkedve mondhatja el a
 világnak: itt született a klasszikus tollú és nyel-
 vű nagy ember. — Kapva kaptam tehát az
 alkalmon, mely néhány nappal ezelőt a ne-
 vezett faluba menni késztetett, képeletemben
 már láttam a helyet, a klasszikus földet, láttam
 a szobát, hol ő az első lélekzeter vette, láttam
 a népet, mely emléktáblával jelelte meg a
 szülőházat, s ez által maga magát tisztelte
 meg.

Fájdalom sokat reméltem s keservesen
 csalódtam. — A nép, mely kevés kivétellel e
 nagy falut lakja nem Árpád nyelvet beszél s
 mig az irodalomnak, az ő földjei felkent baj-
 nokáról mitem tud, addig dako-romániáról
 álmodozik. — Hiába kérdézősködtem egyik-
 től is, másiktól is Kölcsei szülőházáról a fe-
 lelet csak az volt: domulle Kölcsei? nojeszte.
 — Nagy sokára megtudtam, hogy az e köz-
 ségben lakó, mintegy 50 lélekre menő refor-
 mátus magyarságnak papja is van, sietve fel-
 kerestem hát őt szegényes hajlékában. — A
 pap aztán elvezetett a keresett házhöz, hol
 azonban a márvány jeltáblát, melynek leté-
 séről a hírek pár év előtt az ország lapjait
 bejárták, — nem találtam. — A lakás mostani
 magyos tulajdonosa, kit e dologra nézve
 megkérdtem, nagyon is hidegen s kiterőleg
 felelt. — Visszatértem a paplakhoz s kértem,
 hogy mutassa meg az anyakönyvet, hol Kölc-
 sei születése beirva van, s onnan erre vonat-
 kozólag a következőket jegyeztem ki „in anno
 1790, tekintetes Kölcsei Péter ur fiát Ferenc-
 zet kereszteltem 9 auguszt. kereszt anyja T.
 Mihályiné asszony. — Michaelis Makódi.”
 Edes anyja és kereszt apja neve tehát Kölcse-
 nek nincs az anya-könyvben.

Meglepett a különben már elsősgült
 ódon negyedréti anya-könyvnek, egészen új
 köteve, s erre vonatkozólag is kérdést tévén a
 papnál ő válaszképen a könyv első lapjára mu-
 tatott hol ezeket a jellemző sorokat találtam
 írva: A két magyar hontól tisztelt Kölcsei
 Ferencz neve iránt kegyelettel ezen elron-
 gyollott anya-könyvet újbol bekötötte Szabó
 Antal Szathmár városa polgára és asztalos
 mester 1862-ben.

Elszomorodtam bár az előbbi tényeken,
 de ez utolsó dolog még is némileg megvi-
 hazodozál egy kicsit hisz már ez a légatus
 szakmájába vág — hadd lám mit tudsz?
 „Hát kedves urambátyám Sárospatakon
 most nagy revolutio van a topográhiában,
 — alig tudtak leesendesíteni őket.”

„No! hát hogy? — mi a ménkö revula-
 czió van ott, kérdé Kakas Márton ur?”
 „Hajj, biz ott nagy baj van, összevesze-
 tek a betűk.”
 „Thyü teremtette, hogy-hogy, szóla K.
 Marci? a betűk vesztek össze.”

„Hát biz az csak ugy van, hogy egy
 napon, a midőn a betűszedők a könyvnyom-
 dában legnagyobb szorgalommal működtek, a
 Z betű fölül zugás hallatszott, minek csak ha-
 mar az lón a következőse, hogy a Z betűt
 mindenütt kiugráltak helyeikből, rákezdtek
 kiabálni, hogy zendülés — zendülés, — aztán
 csakhamar következett az R betű, kiáltván
 Revolutio; Revolutio! — az F pedig veres
 lobogót hurezolja, hangoztatta: Forradalom!
 Forradalom! mire minden betű fökját el-
 hagyva, a topographia termében össze-vissza
 ugáltak, repkedtek a levegőben, kiáltván
 Zendülés! Revolutio! Forradalom!!

Oly borzasztó lón a betűk zavara, hogy

Az istennek két keze van jobb és bal,
 ha a ballal sújt, de végtelen jószágánál
 fogva, a jobbot is kiterjeszti ám megos-
 torozott bűnös gyermekeire.

— A „Daily Telegraph” levelezője Brin-
 disben meglátogatta Midhat pasát, s a látó-
 gatás eredményét a lap febr. 14-én kelt szá-
 mában így írja: A nagyvezér az öszezsküvés
 vádját komikusnak és sértőnek találja. Nyom-
 sák ki a bizonyító iratokat! kiáltott fel. Gyál-
 az ki az olyan kormányra, mely egy számtu-
 zott igy rágalmoz! A szultánról ugy nyilatkozott,
 hogy jószívű ember, de gonosz befolyások alatt
 áll. Az aaltas hivatalnokok többnyire Orosz-
 ország szolgálatában állanak, s ezek uralkodnak
 a szultánon. „Hazugság, ugymond, mintha én
 angolok alkalmazását ellenzem volna; ellen-
 zőleg Belgrádban és Ruscskban nagyon sok
 britt alattvalót fogadtam a porta szolgálatába.”
 Az sem igaz, hogy Savfet pasával, a külügy-
 miniszterrel meghasonlott. Az alkotmányra vo-
 natkozólag szóról szóra ezeket mondta: „Azok,
 kik a kényuralom igájához szoktak, megtanul-
 hatják-e kéthónap alatt a szabadság alapelveit?”

— Belgrádból írják: A választók élénk
 részvétele mellett ép most veszi kezdetét a
 skupstinába való választás. Annak egyes mo-
 zanaikat dobszóval hirdetik. Hírlik, hogy Orosz-
 ország itt azt tudatja, hogy 8 — 10 nap alatt
 lépki a Pruthot.

Innen-Onnan 1877 febr. 19.

Tisztelt szerkesztő ur! Sokszor hallottam,
 hogy irodalmunk és közéletünk egyik volt de-
 rék férfiat a dícső Kölcsei Ferenczet Közép-
 Szolnok megye szülte s mindazáltal Szathmár
 megye tartotta és tartja fiának.

Olvastam azt is, hogy a néhai Közép-
 Szolnok, most Szilagy megyei Szó-Demetér
 község az, mely dícsőkedve mondhatja el a
 világnak: itt született a klasszikus tollú és nyel-
 vű nagy ember. — Kapva kaptam tehát az
 alkalmon, mely néhány nappal ezelőt a ne-
 vezett faluba menni késztetett, képeletemben
 már láttam a helyet, a klasszikus földet, láttam
 a szobát, hol ő az első lélekzeter vette, láttam
 a népet, mely emléktáblával jelelte meg a
 szülőházat, s ez által maga magát tisztelte
 meg.

Fájdalom sokat reméltem s keservesen
 csalódtam. — A nép, mely kevés kivétellel e
 nagy falut lakja nem Árpád nyelvet beszél s
 mig az irodalomnak, az ő földjei felkent baj-
 nokáról mitem tud, addig dako-romániáról
 álmodozik. — Hiába kérdézősködtem egyik-
 től is, másiktól is Kölcsei szülőházáról a fe-
 lelet csak az volt: domulle Kölcsei? nojeszte.
 — Nagy sokára megtudtam, hogy az e köz-
 ségben lakó, mintegy 50 lélekre menő refor-
 mátus magyarságnak papja is van, sietve fel-
 kerestem hát őt szegényes hajlékában. — A
 pap aztán elvezetett a keresett házhöz, hol
 azonban a márvány jeltáblát, melynek leté-
 séről a hírek pár év előtt az ország lapjait
 bejárták, — nem találtam. — A lakás mostani
 magyos tulajdonosa, kit e dologra nézve
 megkérdtem, nagyon is hidegen s kiterőleg
 felelt. — Visszatértem a paplakhoz s kértem,
 hogy mutassa meg az anyakönyvet, hol Kölc-
 sei születése beirva van, s onnan erre vonat-
 kozólag a következőket jegyeztem ki „in anno
 1790, tekintetes Kölcsei Péter ur fiát Ferenc-
 zet kereszteltem 9 auguszt. kereszt anyja T.
 Mihályiné asszony. — Michaelis Makódi.”
 Edes anyja és kereszt apja neve tehát Kölcse-
 nek nincs az anya-könyvben.

Meglepett a különben már elsősgült
 ódon negyedréti anya-könyvnek, egészen új
 köteve, s erre vonatkozólag is kérdést tévén a
 papnál ő válaszképen a könyv első lapjára mu-
 tatott hol ezeket a jellemző sorokat találtam
 írva: A két magyar hontól tisztelt Kölcsei
 Ferencz neve iránt kegyelettel ezen elron-
 gyollott anya-könyvet újbol bekötötte Szabó
 Antal Szathmár városa polgára és asztalos
 mester 1862-ben.

Elszomorodtam bár az előbbi tényeken,
 de ez utolsó dolog még is némileg megvi-
 hazodozál egy kicsit hisz már ez a légatus
 szakmájába vág — hadd lám mit tudsz?
 „Hát kedves urambátyám Sárospatakon
 most nagy revolutio van a topográhiában,
 — alig tudtak leesendesíteni őket.”

„No! hát hogy? — mi a ménkö revula-
 czió van ott, kérdé Kakas Márton ur?”
 „Hajj, biz ott nagy baj van, összevesze-
 tek a betűk.”
 „Thyü teremtette, hogy-hogy, szóla K.
 Marci? a betűk vesztek össze.”

„Hát biz az csak ugy van, hogy egy
 napon, a midőn a betűszedők a könyvnyom-
 dában legnagyobb szorgalommal működtek, a
 Z betű fölül zugás hallatszott, minek csak ha-
 mar az lón a következőse, hogy a Z betűt
 mindenütt kiugráltak helyeikből, rákezdtek
 kiabálni, hogy zendülés — zendülés, — aztán
 csakhamar következett az R betű, kiáltván
 Revolutio; Revolutio! — az F pedig veres
 lobogót hurezolja, hangoztatta: Forradalom!
 Forradalom! mire minden betű fökját el-
 hagyva, a topographia termében össze-vissza
 ugáltak, repkedtek a levegőben, kiáltván
 Zendülés! Revolutio! Forradalom!!

Oly borzasztó lón a betűk zavara, hogy

gaszalt, tapasztalván azt, hogy egy egyszerű
 polgár kebelében többször ég a kegyelet tüze,
 mint azokéban, kik csak hű hóval akarják
 magok felé terelni a figyelmet. — Edes ma-
 gyar népem közrendje, polgársága csak te légy
 magyar, még pedig lelkes magyar, becsüld
 meg jeleseit, s erős leendesz lerántani a pi-
 adestálra felszemelenkedett léhaságot.

Meggyőzöttem arról is, hogy bár Kölc-
 seit Közép-Szolnok szülte, de csakugyan
 Szathmár megye dícsősége ő, ugy életében,
 mint testi halála után.

Vándor.

A XVII. századbeli magyarok szokásai

— Irta Propper N. János —
 (Folyt.)

Nem lehet e helyen azon számtalan ün-
 nepélyes és közönséges alkalmat felsorolni, mi-
 dőn Ápafy Mihály fejedelemi agyát a bor má-
 roma befellegzé. Egyes kivételek, bizonyos
 vigalmak mértékletlensége már önmagában sem
 dícsőrendő miveltései jelenség, mégis vésszes
 következményű s szomorító akkor, ha a rossz
 szokás általánossá válik s szent dolgokat is
 háttérbe szorit. Pedig sajnos ez utóbirta nézve
 sem hiányzanak a feljegyzések. A sebesi or-
 szágyűlésen jelen volt Frank András, nagy-
 szebeni küldött az 1659. máj. 26-án megnyitott
 gyűlésről írja: Osmányi évődás és veszekedés
 voltak első jelenetei, delután mitem végezhet-
 tek, mivel nagybirtokosok voltak. Jun.
 1-én az ittások nagy száma folytán nem tar-
 totott ülés; így 2-án sem; urak és képviselők
 dorbozóltak. Negyed s ötöd napon sem hoz-
 tott végzés, mivel a nagy többség Petky Ist-
 ván urammal időgált. Heted nap végre össze-
 gyűltek, de észszerű végzést nem hoztak. Na-
 gyobbrészt ittások hírek, mint a csap. (Katona.
 Histor. Crit. T. XXXIII. p. 160.)

A mely sok feljegyzés maradt ezen szo-
 morító mértékletlenség elharapódzásáról, oly ke-
 ves mentséget talál az utókor ítélete; habár
 lélektani indokai könnyen fellelhetők. A mér-
 tékletlenségnek legközelebbi forrása a jó mó-
 don kívül a vértakkal egybefüggő könnyel-
 mőség szokott lenni. Hogy jó és erős borok-
 ban részünk valaha ép oly kevéssé szűkül-
 dött, mint könnyű verben: az köztudomás.
 Ma sincs másként.

Es a XVII. században követett életmód,
 a váraikban és kastélyaikban külön-külön la-
 kó előkelők természetesen vágya a társaság-
 ban felelhető élvezetek után, gyűjtötték össze
 a vidákokat, kik miután a mai finomodott kor
 szokásai: a szenvedélyt viharrá növelő kártya-
 játékok, tekezés stb. nem állottak rendelkezé-
 sükre, ahoz nyultak, a mit a kegyes természet
 adott, s ölték az időt, ölték a gondokat,
 a mely kupakba, melyekhez annál sziveseb-
 ben nyultak, miután ezzel is mintegy kifeje-
 zést adtak azon élettételnek, mely a nemzet
 zarnokának tekintett török és a zsarolt ma-
 gyarság közl létezett. A korán ugyanis tiltja a
 mohamedánok a boritall. Mily szivesen de-
 monstráltak, mily buzgósággal gyakorolták, a
 nemzeti kiváltságnak, megkülönböztető jelnek
 tartott szokást: a fenebiket igazolják, habár a
 túlzás növekedett mértékletlenséget ép oly
 kevéssé mentik, a mely kevéssé lehet e pél-
 dákhol és rossz szokásból a magyar mivelté-
 get eltiltini.

Ki mondaná Lucullus századát mivellet-
 lennek? XIV Lajos s a Bourbon királyi ud-
 var dorbozóli fényűzése folytán korukat a mivelté-
 letlenség századának? . . . A napnak is
 megvannak föltjai: a legmiveltettebb népeknel
 is találnk fogyatkozásokat. A XVII század-
 bel magyar nép egyik főgyarlósága a mérték-
 telen borivás volt.

E helyen meg kell emlékeznünk az ál-
 domásokról is. Szép szokás volt jó szüret al-
 kalmával a jó barátoktól való megemlékezés,
 mely akként gyakorlottott, hogy a nagy urak
 egymásnak, sőt a királynak is küldtek aján-
 dokul egy két hordó bort a javából. Az aján-
 dokvevők megemlékeztek azután a bor elköl-
 téséről ajándomással a küldőről. Az udvarias il-
 dom e eseményre örvendetes ellentéte a feneb-
 vóló mértékletlenségnek. Több ily nevezetes
 áldomás emléke maradt fen az egykoruk irat-
 taiban s leveleiben. Aljjon például egy! 1654

a betűszedők szemekiket elakarva, nehogy a
 szállongó betűk kiverjék, fejekiken ejtett sebek-
 nek oda sem nézve, rohantak kifelé a terem-
 ből és siettek hirt adni principálisuknak a
 veszedelem felől, ki is megjelenven tüstént a
 helyszínre, be sem tudott lépni az ajtón a röp-
 kedő és zugó betűk óriási tömelegétől, a te-
 rem ép ugy nézett ki, mintha benne legalább
 is vagy 4 kas mért rajzott volna. Szólam akart
 a principális, de persze hangja az óriási zugás
 és ordítás vegyületében elenyészett, s csak az
 volt kivehető: Zendülés! Revolutio! Forradalom!

Mitévők legyenek már alig bírták elgon-
 dolni, mitem egyszerű csak elegendő jutott, a
 principális urnak, hogy e bajon nem lehet
 más képp segíteni mint ugy, hogy elmegy a
 betű ontóház, a ki ezeket az apró veszett
 portékákat fabrikálta és teremtette, segítsé-
 gül fogja hivni, bőlesen gondolván, hogy et-
 től mint teremtdjőktől bizonyosan respectus
 fognak kapni. Ugyis lón, azonban mig ő el-
 jönne lássunk mit mivelnek a házongók.
 A nagy zajt, végre hatalmas halljuk!
 halljuk! kiáltással sekerült a H, betűnek
 kissé meg esendesteni.

febr. 13-án Bécsben kelt levelében Szelep-
 cesny György, akkor még nyitrai püspök, II.
 Rákóczy Györgynek a küldeményért köszö-
 net mondva, így végzi sorait. „Adja Isten edes
 nagyságos uram fiam, hogy az mint most a
 pohár mellett minden jót kívántam nagy-
 gonak, kiért egyébiránt is imádságomban
 szoktam, kiért főleg kérem ugy érhessem
 is azt ő nagyságának szolgálhassak haszno-
 ban. . . .” (Szálgyi R. T. II. k. 242 l.)
 E szép szokás gyakorlata, valamint neve,
 mint eredeti tulajdon s magyar mai napig fen-
 tartotta magát.

(Folyt. köv.)

— A MAGYAR FŐVÁROSBÓL. Deak Fe-
 rencz emlékszóbrára Mihalovics József zágrábi
 éresek 500 forint adományozott. Ó-Budán nagy
 az árvíz veszélye: nagy térség meztő borit az
 árvíz, sőt a budai építési és farakéti helyek
 fölött is összeesapott az árvíz. Grünbaum Miksa
 budapesti könyvtérző, jeles gyorsíró, Kon-
 stantinápolyba megyen, hogy ott a gyorsíró
 szervezésében részt vegyen. Leitner udvari bu-
 kott bankár a bécsi fegyelmi törvényszék
 megkeresése folytán elfogták s a fenytőszék
 fogházában helyezték el.

VIDÉK.

— A „Debreczeni” levelezője —
 Er-Mihályfalva 1877 febr. 20.
 Er-Mihályfalva 1877 febr. 18-án tartá
 meg Egri Kóby fiatal táncestemer zsenge ta-
 nítványai a próba bált, melyre a szülőkon-
 kívül, a meghívott mű pártólók is mindkét
 nemből a tenger sár dacára igen szép szá-
 mal gyülekeznek össze. Mely alkalommal a
 fiatal mester sikeres vagy sikertelen műkö-
 dének jellemzésére elég legyen annyit monda-
 ni, hogy a díszes publikum az apróságok majd
 minden eljettét

